

S. Sayısı : 26

Askerî ve mülkî tekaüd kanununa göre 11 lira ve daha az yetim maaşı alanların 942 sayılı kanun hükümlerinden istifade edib etmiyeceğinin tayini hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (3/413)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar Müdürlüğü
Sayı: 6/168

14-1-1934

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

1683 sayılı kanuna göre on bir lira ve daha az yetim maaşı alanların 942 sayılı kanun hükümlerinden istifade edib etmiyeceklerinin tayini hakkında Maliye Vekilliğinden yazılan 11-1-934 tarih ve 634/2 sayılı tezkere sureti sunulmuştur.

Bu işin tefsir yolile halline ve sonunun bildirilmesine Yüksek müsaadelerini dilerim efendim.

Başvekil
İsmet

Maliye vekilliğinin 11-1-1934 tarih ve 634/2 sayılı tezkeresi suretidir

Zabitan ile askerî ve mülki memurların nakil ve tahvil edildikleri mahallere beraberlerinde götürülecekleri aile efradından harcırah kararnamesinin 13 ncü maddesinde sayılanlardan 500 kuruşa kadar maaşı aslisi olanlara da harcırah verilmesi 942 sayılı kanunla kabul edilmiş ise de 1683 numaralı yeni tekaüd kanununa göre tahsis edilen yetim maaşlarında (Maaşı asli, tahsisatı fevkalâde) deye bir tefrik yapılmaksızın bir kalem olarak tahsis edilmekte bulunduğundan bu kabil aile efradından yeni kanuna göre tahsis olunmuş kaç kuruş yetim maaşı olanlara harcırah verilmesi lâzımgeleceği tavziha muhtaç bulunmuştur.

1683 numaralı kanuna göre tahsis olunan yetim maaşının miktarı eski tekaüd kanununa göre tahsis kılınan 500 kuruş asli maaşın maatahsisatı fevkalâde tutarı olan 11 lira ve daha az olan (Harcıraha müstahak) yetimlerin de 942 numaralı kanun hükmünden istifade edib edemeyecekleri meselesi bir tefsir mevzuu olduğundan Meclisi Âlice tefsiren halli hususuna müsaade buyurulmasını arzeylerim efendim.

Maliye vekili
M. Abdülhalik

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Karar No. 6
Esas No. 3/413

24 - XI - 1934

Yüksek Reislige

Başvekâletin 14 - I - 1934 tarih ve 6/168 sayılı tezkeresile Büyük Meclise takdim edilmiş encümenimize havale buyurulan ve 1683 sayılı kanuna göre onbir lira ve daha az maaş alanların 942 sayılı kanun hükümlerinden istifade edilemeyeceklerinin tayinine dair olan tefsir talebi encümenimizce Maliye vekili Fuad Beyin huzuruna tetkik ve mütalea olundu.

1683 numaralı kanunda yetim ve dul maaşlarının aslı ile tahsisatı fevkalâdesi ayrılmamış ve 942 sayılı kanunda ise aile efradından aslı maaşı 500 kuruşa kadar olanlara aile harcırahı verilebileceği tasrih edilmiştir. 1683 numaralı kanunla verilen en az dul ve yetim maaşı lira olduğuna göre 942 numaralı kanunun tatbikindeki tereddüd encümenimizce de varid görülmüş anak bunun tefsir yolile halli mümkün görülünüyerek bir lâyiha tanzim kılınmıştır.

Maaşı olduğu halde aile efradı arasında harcırahı verilmek istenilen kimseler geçim hadleri en dar ve aldıkları maaşlarına güç yetecek olanlardır. Halbuki ana kanunlardan olan ka-

zânc vergisinde vergiden istisna edilmek üzere asgarî maaş haddi yirmi lira kabul edildiğine göre encümenimiz aynı esası bu mevzuada da tatbik ederek birinci maddeyi tedvin etmiştir. Bu madde ile 942 numaralı kanunun hükmü kalmıyacağından ikinci maddede bu husus ifade edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reislige takdim kılındı.

Maliye En. Reisi	M. M.	Kâ.
Gümüşane	İsparta	
II. Fehmi	Kemal Turan	
Aza	Aza	Aza
Kastamonu	Istanbul	Urfa
Refik	Hamdi M.	Behçet
Aza	Aza	Aza
Diyarbakir	Kütahya	İzmir
Zülfü	Naşit	Kâmil
Aza	Aza	Aza
Balıkesir		
Pertev		

MAİİYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

15 Mayıs 1335 tarihli harcırahı kararnamesinin
13 üncü maddesine bir fıkra tezyiline dair
kanun lâyihası

MADDE 1 — 15 Mayıs 1335 tarihli harcırahı kararnamesinin 13 ncu maddesine aşağıdaki fıkra zeyledilmiştir:

«Ancak bu maddede gösterilen aile efradından maaşın tutarı yirmi liraya kadar olanlara (yirmi dahil) aile harcırahı verilip ondan fazla maaşı olanlara aile harcırahı verilmez».

MADDE 2 — 942 numaralı ve 20 kânunu-
evvel 1926 tarihli kanun kaldırılmıştır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden
muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü İcra
Vekilleri Heyeti yürütür.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 19
-Esas No. 3/413

3 - XII - 1934

Yüksek Reisliğe

Başvekâletin 14 - I - 1934 tarih ve 6/168 sayılı tezkeresile Büyük Millet Meclisine sunulub Maliye encümenimize tevdi edilen ve 1683 sayılı kanuna göre 11 lira ve daha az yetim maaşı alanların 942 sayılı kanun hükümlerinden istifade edib etmeyeceklerinin tayinine dair olan tefsir talebi Maliye vekili Fuad Bey bulunduğu halde okundu ve konuşuldu.

Mesele zabitan ile askerî ve mülkî memurların nakil ve tahvil edildikleri mahallere beraberlerinde götürülecekleri aile efradından harcırah kararnamesinin 13 ncü maddesinde sayılanlardan 500 kuruşa kadar maaşı aslî olanlara da harcırah verilmesi 942 numaralı kanunla kabul edilmiş ise de 1683 numaralı tekaüd kanununa göre tahsis edilen yetim maaşlarında maaşı aslî ve tahsisatı fevkalâde diye bir ayrılık yapılmaksızın maaş miktarı bir kalem olarak gösterilmekte olduğundan bu kanuna göre kaç kuruşa kadar yetim maaşı alanlara harcırah verilmesi lâzımgelinceğinden tavih edilmesi talebinden ibarettir.

Eski tekaüd kanunu mucibince bağlanan 500 kuruş maaşı aslinin tahsisatı fevkalâde ve yüzde on zammile birlikte tutarı 11 lira olduğuna göre 1683 sayılı kanunla bağlanan maaşlardan miktarı 11 lira ve daha az olanların 942 numaralı kanun hükmünden istifade edib etmeyecek-

lerinin tayini doğrudan doğruya tefsir mevzuu olduğu cihetle meselenin tesisle halline ve maaş miktarı için de asgarî maişet hadlerinin esas olarak tutulmasına imkân görülememiştir.

500 kuruşa kadar aslî maaşı olanlara aile harcırahı verileceğine dair olan madde kanuniye ile vazın kanununun 500 kuruş maaşı aslî ile buna isabet eden tahsisatı fevkalâde ve zamların tutarı olan meblâğı alanları kastettiği şüphesizdir. Binaenaleyh 500 kuruş aslî maaşın tutarı 11 lira olduğuna göre 1683 sayılı kanun mucibince bağlanan yetim maaşlarından 11 lira ve daha az maaşı olanların 942 sayılı kanun hükümlerinden istifade etmeleri muvafık görülmüş ve bu husus bağlı tefsir fıkrasında ifade edilmiştir.

Umumî heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.	Kâtip
Burdur	Isparta	Bayazıt	Balıkesir
M. Ş. Özkan	M. Ünsal	İhsan	Enver
Bursa	Çorum		Elâziz
Dr. Galip Kagraman	Mustafa		H. Tahsin
Erzurum	Giresun		Kayseri
Aziz	Kâzım Akay		A. Hilmi
Mardin	Sivas		Sivas
R. Erten	Rasim		Remzi Çiner
Kırklareli	Yogzat		Manisa
M. Nahit	S. İçöz		Turgut

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TEFSİR FIKRASI

16 Mayıs 1335 tarihli mülkiye harcırah kararnamesinin 13 ncü maddesine bir fıkra tezyiline dair olan 942 sayılı kanunun birinci maddesinin tefsiri

1683 sayılı askerî ve mülkî tekaüd kanununa göre kendilerine on bir lira ve daha az yetim maaşı bağlanmış olanlar 942 sayılı kanunun

birinci maddesinde bahsolunan aile harcırahını alırlar.